

God kontrollsed

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Visionen för god kontrollsed är att livsmedelskontrollen ska vara likvärdig och utföras med hög kvalitet. God kontrollsed består av flera initiativ för att förbättra livsmedelskontrollen, göra den mer likvärdig och för att den ska utföras med hänsyn till företagen.

Bakgrund

Livsmedelsverkets arbete med god kontrollsed ska på sikt leda till en verkningsfull, riskbaserad, rättssäker och mer likvärdig livsmedelskontroll som av företagarna upplevs som meningsfull.

En del av arbetet med god kontrollsed är att bidra till en kultur som stärker inspektörerna i sitt yrke och som gynnar företagen och därmed konsumenterna.

Revisioner i Sverige och revisioner som EU:s revisorer gör av Sveriges kontrollsystem har visat att det finns behov av att förbättra kontrollen och göra den mer likvärdig.

När Livsmedelsverket analyserar myndigheternas rapportering av genomförd livsmedelskontroll syns också stora skillnader. Bland annat i hur kontroll utförs, hur många avvikelser som noteras och hur avvikelser hanteras. Livsmedelsverket har fått i uppdrag av regeringen att arbeta med att underlätta för företag genom att göra kontrollen mer likvärdig.

Ledord för när livsmedelskontroll utförs på bästa möjliga sätt

God kontrollsed är en samling av initiativ som passar ihop – som ett pussel. I grunden handlar det om ett gemensamt arbete mellan Livsmedelsverket, kontrollmyndigheterna och företagen som förbättrar livsmedelskontrollen, gör den mer likvärdig och förenklar för företagen att göra rätt.

Gemensamt har myndigheterna inom livsmedelskontrollen i Sverige kommit fram till följande ledord som beskriver en bra kontroll. När vi arbetar enligt god kontrollsed är kontrollen verkningsfull, rättssäker och baseras på de risker som finns i verksamheterna.

- Verkningsfull - kontrollen åstadkommer ett resultat enligt lagstiftningens syfte och mål.
- Rättssäker - kontrollen utgår ifrån och verkar inom lagstiftningens ramar. Lika fall behandlas lika, enskildas rättigheter och skyldigheter respekteras och värnas.
- Riskbaserad - den kontroll som har störst betydelse för konsumenternas hälsa och intressen ska prioriteras.

Delar av en god kontrollsed

Inom arbetet för en god kontrollsed ingår initiativ som handlar om arbetssätt och förhållningssätt i kontrollen. Även värderingar och kvalitetskrav är viktiga delar i god kontrollsed.

Livsmedelsverket arbetar löpande tillsammans med kontrollmyndigheterna och branschorganisationerna med att identifiera vad som är en bra kontroll och utifrån det identifiera vilka pusselbitar som ska läggas till i god kontrollsedspusslet. Pusslet består av praktiska, handfasta rutiner, "hårda bitar" som kontrollprocessen, men också av mjuka värden som hur kontrollen ska agera etiskt i yrkesrollen och hur inspektörer och företagare för dialog. I listan finns de initiativ som Livsmedelsverket hittills har initierat för att nå målet med en likvärdig kontroll när den är som bäst.

- Kontrollprocessen
- Ny riskklassningsmodell
- Ny myndighetsrapportering
- Bemötande i kontrollen
 - Samtala i kontrollprocessen
 - Samtalsmetodik och samtalstekniker
 - Rådgivning i kontrollen
- Beslutfattarens roll i den offentliga livsmedelskontrollen

Sammanfattning

I Sverige ska konsumenter kunna lita på att den mat vi äter är säker och på att informationen om den är riktig. Företagare som vill göra rätt ska ha goda förutsättningar att kunna göra rätt. De ska veta vad de kan förvänta sig av livsmedelskontrollen. Kontrollen ska vara verkningsfull, riskbaserad och rättssäker. Myndigheterna som utför livsmedelskontroll ska ha ett gemensamt mål att ta till sig av initiativen i en god kontrollsed för att få till en likvärdig kontroll som av företagare och bransch upplevs som meningsfull.

